

Nulmeting Compensatieregeling

Lico Hoekema

Bart Loog

Caroline Bloemendal

Bas Haverkort

Gerda Gringhuis

Johan van Rooijen

CBS Den Haag
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag
Postbus 24500
2490 HA Den Haag
+31 70 337 38 00
www.cbs.nl

projectnummer PR002147
SER/EBN
7 december 2023

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	4
2.	Inleiding	6
3.	Bronnen en samengestelde dataset	8
3.1	Bronnen	8
3.2	Dataset	8
4.	Analyses en resultaten	9
4.1	Omvang en kenmerken van de doelgroep	9
4.2	Transitievergoedingen en vermogen	13
5.	Discussie	21
6.	Appendix 1: interpretatie coëfficiënten	22
7.	Appendix 2: berekenen transitievergoedingen	23
7.1	Deelproces 1: selecteren banen behorend bij bedrijven die minder dan 25 werknemers in dienst hadden en waarvan een ondernemer bekend was	23
7.2	Deelproces 2: bepalen aanvangsdatum banen	24
7.3	Deelproces 3: verlengen aanvangsdatum banen	24
7.4	Deelproces 4: berekenen transitievergoeding	25

1. Samenvatting

Op 1 januari 2021 is de Compensatieregeling transitievergoeding bij beëindiging van het bedrijf wegens pensionering of overlijden van de werkgever in werking getreden. Een bedrijf met minder dan 25 werknemers dat stopt doordat de werkgever met pensioen gaat of overlijdt kan, onder voorwaarden, op basis van deze regeling compensatie krijgen voor aan de werknemers betaalde transitievergoedingen. De regeling beoogt te voorkomen dat de te betalen transitievergoedingen een onevenredig zware (financiële) belasting vormen voor kleine ondernemers of hun erfgenamen.

Om de doeltreffendheid van de compensatieregeling te kunnen meten en de doelmatigheid van de te besteden middelen te bepalen, heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aan het CBS gevraagd om een nulmeting uit te voeren. De nulmeting moest antwoord geven op de volgende vragen:

- Wat is de omvang en wat zijn de kenmerken van de doelgroep?
- Wat was de absolute en relatieve financiële impact van de te betalen transitievergoeding op het vermogen (privévermogen en bedrijfskapitaal) van de ondernemer? In welke mate had de financiële impact invloed op de keuze van een ondernemer of diens erfgenamen tussen beëindiging en voorzetting van de onderneming wanneer de ondernemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikte dan wel overleed? De veronderstelling die aan deze onderzoeksvraag ten grondslag ligt is dat het beëindigen van een onderneming hoogdrempeliger is naarmate de impact van de te betalen transitievergoedingen op het vermogen groter is. De vraag had dus tot doel vast te stellen of het moeten betalen van transitievergoedingen ondernemers ervan weerhield hun onderneming te beëindigen.

Het onderzoek dat in dit rapport wordt beschreven heeft betrekking op de periode vóór inwerkingtreding van de compensatieregeling. Het betrof zodoende een 'nulmeting'. In hoeverre sprake is van een onevenredig zware belasting is niet meetbaar. Ten behoeve van dit onderzoek is dit derhalve vertaald naar meetbare indicatoren. De primaire indicator van het onderzoek was de impact van de te betalen transitievergoedingen op het vermogen van de ondernemer. In het verlengde daarvan werd middels een tweede indicator in beeld gebracht in hoeverre de hoogte van de te betalen transitievergoedingen invloed had op de beslissing om de onderneming al dan niet te beëindigen in verband met pensionering dan wel overlijden van de ondernemer. De tweede indicator was gestoeld op het idee dat ondernemers, of de erfgenamen, zich wellicht gedwongen voelen om de onderneming voort te zetten indien overdracht of verkoop niet mogelijk is en de te betalen transitievergoedingen een grote impact op het vermogen hebben.

Het onderzoek heeft de volgende inzichten opgeleverd:

- Voor veruit het grootste deel van ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten dan wel voor de nabestaanden van de overleden ondernemers geldt dat het bedrag aan te betalen transitievergoedingen¹ klein was ten opzichte van het vermogen² van de ondernemer. Voor de helft van de ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten, geldt dat het totaal aan te betalen transitievergoedingen minder dan twee procent van het totale vermogen uitmaakte. Dit getal is voor overleden ondernemers nog kleiner: anderhalf procent.
- Ook in absolute zin was het bedrag aan te betalen transitievergoedingen klein. Voor de helft van ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten lag het bedrag grofweg onder de 5.500 euro. Voor de helft van de nabestaanden van de overleden ondernemers geldt dat dit bedrag grofweg onder de 4.500 euro lag.

¹ Het gaat hier niet om daadwerkelijk betaalde transitievergoedingen maar om berekende transitievergoedingen. Zie ook appendix 2. De berekende transitievergoedingen geven zodoende aan hoeveel de ondernemer(-s) zou(-den) hebben betaald indien de ondernemer(-s) de onderneming had(-den) willen opheffen.

² Spaartegoeden, waarde van beleggingen en bedrijfskapitaal.

- Er is geen duidelijk effect zichtbaar van de hoogte van de te betalen transitievergoedingen op de beslissing om de onderneming al dan niet te beëindigen na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd dan wel na het overlijden van de ondernemer.

De bevindingen laten zien dat de relatieve en absolute financiële impact evenals de gedragsmatige impact van de te betalen transitievergoedingen in de periode vóór inwerkingtreding van de compensatieregeling in de meeste gevallen beperkt was voor ondernemers of hun erfgenamen in geval van pensionering of overlijden van de ondernemer. Dit neemt uiteraard niet weg dat er sprake kan zijn van gevallen waarin de te betalen transitievergoedingen wel degelijk een grote financiële impact hebben op de ondernemer dan wel de erfgenamen. Het onderzoek laat zien dat het te betalen bedrag aan transitievergoedingen voor ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten in 15 procent van de gevallen meer dan de helft van het vermogen uitmaakt. In het geval van overleden ondernemers ging het om 13,5 procent. Daar moet wel de kanttekening bij worden geplaatst dat hier ook gevallen bij zullen zitten waarvoor geldt dat de impact in absolute zin niet groot is. Namelijk wanneer het te betalen bedrag aan transitievergoedingen laag is en het vermogen eveneens laag is.

2. Inleiding

Met de invoering van de Wet werk en zekerheid (Wwz) op 1 juli 2015 is in beginsel bij elk ontslag op initiatief van de werkgever een transitievergoeding verschuldigd. Met de invoering van de Wet arbeidsmarkt in Balans op 1 januari 2020 geldt dat de werknemer onder voorwaarden recht heeft op de transitievergoeding bij ontslag vanaf de eerste werkdag. In bepaalde situaties kan het moeten betalen van de transitievergoeding 'knellen', vooral voor kleine werkgevers. Dat is bijvoorbeeld het geval als de werkgever (of een nabestaande) genooddaakt is om zijn bedrijf te beëindigen omdat hij met pensioen gaat of overlijdt en overdracht of verkoop van de onderneming niet mogelijk is. De ondernemer kan dan genooddaakt zijn om privévermogen (bijvoorbeeld opgebouwd pensioen) of bedrijfsvermogen aan te spreken voor het betalen van de transitievergoedingen.

Op 1 januari 2021 is daarom de Compensatieregeling transitievergoeding bij beëindiging van het bedrijf wegens pensionering of overlijden van de werkgever³ (hierna te noemen: de compensatieregeling) in werking getreden. Deze compensatieregeling bewerkstelligt dat de werkgever de verstrekte transitievergoedingen (onder voorwaarden) gecompenseerd krijgt vanuit het UWV. Met het doel te voorkomen dat het betalen van de transitievergoeding een onevenredig zware (financiële) belasting vormt voor werkgevers (of erfgenamen) wanneer zij als gevolg van pensionering of overlijden de onderneming moeten beëindigen en de werknemers moeten ontslaan. Het verschuldigd zijn van transitievergoedingen aan alle werknemers kan namelijk een aanzienlijke financiële belasting zijn. De compensatieregeling veronderstelt dat een werkgever er op voorhand niet vanuit zal gaan dat opvolging binnen het bedrijf of verkoop onmogelijk is en hij daardoor een transitievergoeding moet betalen aan al zijn werknemers ineens.⁴ Wanneer het daar toch op uitloopt, zal de financiële belasting relatief groot zijn, met name voor kleine werkgevers. Anders dan bij grotere werkgevers kan van hen niet zonder meer worden verwacht dat zij financieel draagkrachtig genoeg zijn om de transitievergoedingen bij ontslag te betalen. Als gevolg hiervan kan het voorkomen dat een werkgever zijn privévermogen moet aanspreken. Is dat niet mogelijk, dan belandt hij in het uiterste geval in staat van faillissement, in welk geval de werknemers geen recht hebben op een transitievergoeding. Dit is onwenselijk. Dit risico kan voor kleine werkgevers niet onder het gebruikelijke ondernemersrisico worden geschaard. Vandaar dat de Compensatieregeling in het leven is geroepen.

Om de doeltreffendheid van de compensatieregeling te kunnen meten en de doelmatigheid van de te besteden middelen te bepalen, heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aan het CBS gevraagd om een nulmeting uit te voeren. De nulmeting moest antwoord geven op de volgende vragen:

- Wat is de omvang en wat zijn de kenmerken van de doelgroep? Voor de analyse die in deze nota wordt uiteengezet betreft de doelgroep ondernemers die in theorie een beroep hadden kunnen doen op de compensatieregeling.
- Wat was de absolute en relatieve financiële impact van de te betalen transitievergoeding op het vermogen (privévermogen en bedrijfskapitaal) van de ondernemer? In welke mate had de financiële impact invloed op de keuze van een ondernemer of diens erfgenamen tussen beëindiging en voorzetting van de onderneming wanneer de ondernemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikte dan wel overleed? De veronderstelling die aan deze onderzoeksvraag ten grondslag ligt is dat het beëindigen van een onderneming hoogdrempeliger is naarmate de impact van

³ Besluit 439. Besluit van 4 november 2020, houdende regels met betrekking tot de compensatie van de transitievergoeding bij beëindiging van de werkzaamheden van de onderneming vanwege pensionering of overlijden van de werkgever (Besluit compensatie transitievergoeding bij beëindiging van de werkzaamheden van de onderneming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden. Jaargang 2020.

⁴ Echter, eerder onderzoek (Bedrijfsbeëindiging door pensionering, CBS-nota, 1 februari 2018 L. Custers, L. Hoekema, J. van Rooijen) suggereert dat een deel van de ondernemers hier wel degelijk rekening mee houdt. Dat onderzoek liet namelijk zien dat het aantal werknemers in de periode voor bedrijfsbeëindiging gestaag daalt, hetgeen suggereert dat een deel van de ondernemers het personeelsbestand laat slinken voorsortierend op de beëindiging van het bedrijf.

de te betalen transitievergoedingen op het vermogen groter is. De vraag heeft dus tot doel vast te stellen of het moeten betalen van transitievergoedingen ondernemers dan wel hun erfgenamen ervan weerhield hun onderneming te beëindigen.

De gegevens die zijn verzameld voor deze nulmeting kunnen worden gebruikt voor de evaluatie van de Wet arbeidsmarkt in Balans in 2025. In deze evaluatie is de één-meting voorzien.

3. Bronnen en samengestelde dataset

3.1 Bronnen

Voor de analyse zijn gegevens gebruikt uit de volgende bronnen van het CBS:

- Algemeen Bedrijven Register (ABR)
- Satelliet Zelfstandige Ondernemers (SZO)
- Stelsel van sociaal-Statistische Bestanden (SSB)
- Inkomens en Vermogens Database (IVD).

3.2 Dataset

Door bovengenoemde bronnen te integreren werd voor elk van de jaren 2015 t/m 2020 een dataset samengesteld die ondernemingen vertegenwoordigt waarvoor geldt dat:

- Eén of meer van de ondernemers in het desbetreffende jaar de pensioengerechtigde leeftijd had bereikt dan wel in het desbetreffende jaar was overleden en in de 2 jaren daaraan voorafgaand als ondernemer bij het betreffende bedrijf betrokken waren
- De onderneming in de tweede helft van het eraan voorafgaande jaar gemiddeld minder dan 25 werknemers in dienst had
- De onderneming niet failliet is gegaan.

Deze dataset omvatte de volgende kenmerken:

- leeftijd(-en) van de eigenaar / eigenaren
- datum (eventueel) overlijden van de eigenaar / eigenaren
- privé vermogen eigenaar / eigenaren. Er is voor gekozen om min of meer snel beschikbaar vermogen te includeren: beleggingen en spaartegoeden. Niet meegenomen zijn de eigen woning en de daarbij behorende hypotheek. De achterliggende gedachte is dat het niet aannemelijk is dat de ondernemer zal overwegen om het eigen huis te verkopen om de transitievergoedingen te betalen. Het betreft dus de vermogenscomponenten die de ondernemer laagdrempelig beschikbaar kan maken
- zakelijk vermogen eigenaar / eigenaren. Het betreft het ondernemingsvermogen zoals door de ondernemer is opgenomen in de belastingaangifte voor alle bedrijven waar hij/zij eigenaar van is of waar hij/zij een aanmerkelijk belang in heeft
- bedrijfskapitaal. Het betreft het vermogen van de onderneming. Dit gegeven werd in de analyses uitsluitend gebruikt indien het zakelijk vermogen van de eigenaar onbekend was
- totaal te betalen transitievergoedingen⁵
- rechtsvorm van de onderneming
- gemiddeld aantal werknemers in de tweede helft van het voorgaande⁶ jaar, onderscheid makend tussen contract voor bepaalde en contract voor onbepaalde tijd
- onderscheid beëindiging onderneming (niet zijnde faillissement) / voortzetting onderneming (dit kan de ondernemer zelf zijn maar het kan ook een opvolger/overnemer zijn) in de jaren 2015 t/m 2020.

Voor de analyses werden specifiekere populaties afgebakend.

⁵ Het gaat hier niet om daadwerkelijk betaalde transitievergoedingen. Een vooronderzoek toonde namelijk aan dat het in beeld brengen van daadwerkelijk betaalde transitievergoedingen niet mogelijk was met een acceptabele kwaliteit. Daarom is ervoor gekozen de transitievergoedingen te berekenen aan de hand van de kenmerken van de (banen van de werknemers): maandloon, baanduur, leeftijd en gewerkte uren. De berekende transitievergoedingen geven zodoende aan hoeveel de ondernemer(-s) zou(-den) hebben betaald indien de ondernemer(-s) de onderneming had(-den) willen opheffen.

⁶ Dit is conform de voorwaarden van de compensatieregeling.

4. Analyses en resultaten

De populatie bestaat uit alle ondernemingen waarvoor geldt dat één of meer van de ondernemers in de periode 2015 t/m 2020 de pensioengerechtigde leeftijd bereikten of overleden, de onderneming in de tweede helft van het eraan voorafgaande jaar gemiddeld minder dan 25 werknemers in dienst had en de pensioengerechtigde dan wel overleden ondernemers tenminste in de twee eraan voorafgaande jaren ondernemer van deze onderneming waren⁷.

4.1 Omvang en kenmerken van de doelgroep

4.1.1 Rechtsvormen onderneming

Tabellen 1 en 2 tonen van deze populatie ondernemingen de verdeling over de rechtsvormen.

Tabel 1. Ondernemingen met één of meer ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten naar rechtsvorm

jaar	BV	eenmanszaak	maatschap	vof	onbekend / overig	totaal
2015	1303	686	441	1521	40	3991
2016	1358	766	508	1645	32	4309
2017	1512	812	570	1693	44	4631
2018	1147	625	494	1514	35	3815
2019	1363	688	363	1339	36	3789
2020	1379	726	364	1397	37	3903

Tabel 2. Ondernemingen met één of meer ondernemers die zijn overleden naar rechtsvorm

jaar	BV	eenmanszaak	maatschap	vof	onbekend / overig	totaal
2015	81	35	37	172	8	333
2016	84	39	47	204	6	380
2017	105	27	58	170	11	371
2018	73	36	56	186	11	362
2019	91	37	14	81	9	232
2020	80	35	33	80	5	233

⁷ voor de goede orde: dit betekent dat een ondernemer die in de periode voorafgaand aan 2015 de pensioengerechtigde leeftijd bereikte dan wel overleed maar in de periode 2015 – 2020 wel een onderneming had met minder dan 25 werknemers niet in deze populatie voorkomt. Voor deze aanpak is gekozen om eenduidige cohorten af te bakenen en dubbeltellingen over de jaren heen te voorkomen.

4.1.2 Aantal ondernemers

Tabellen 3 en 4 tonen voor deze populatie ondernemingen het aantal ondernemers. Een groot deel van de ondernemingen had meer dan één ondernemer.

Tabel 3. Ondernemingen met één of meer ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten: aantal ondernemers

jaar	één ondernemer	twee ondernemers, leeftijdverschil <= 10	twee ondernemers, leeftijdverschil > 10	drie of meer ondernemers	totaal
2015	1454	1140	272	1125	3991
2016	1554	1224	337	1194	4309
2017	1697	1338	316	1280	4631
2018	1329	966	308	1212	3815
2019	1524	1090	381	794	3789
2020	1647	1125	346	785	3903

Tabel 4. Ondernemingen met één of meer ondernemers die overleden: aantal ondernemers

jaar	één ondernemer	twee ondernemers, leeftijdverschil <= 10	twee ondernemers, leeftijdverschil > 10	drie of meer ondernemers	totaal
2015	73	42	41	177	333
2016	83	39	46	212	380
2017	74	44	40	213	371
2018	71	46	41	204	362
2019	84	46	36	66	232
2020	74	50	28	81	233

4.1.3 Aantal werknemers en contractsoort

Tabellen 5 en 6 tonen voor deze populatie de mediaan⁸ van het gemiddeld aantal werknemers dat zij in de tweede helft van het voorgaande jaar in dienst hadden waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen werknemers met een contract voor onbepaalde tijd en werknemers met een contract voor bepaalde tijd.

Tabel 5. Ondernemingen met één of meer ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten: aantal werknemers en contractsoort

jaar	aantal werknemers	contract voor onbetaalde tijd	contract voor bepaalde tijd
2015	4,8	3,4	1,5
2016	4,8	3,2	1,6
2017	4,9	3,2	1,7
2018	5,0	3,2	1,8
2019	4,7	3,1	1,6
2020	4,7	3,1	1,6

Tabel 6. Ondernemingen met één of meer ondernemers die overleden: aantal werknemers en contractsoort

jaar	aantal werknemers	contract voor onbetaalde tijd	contract voor bepaalde tijd
2015	5,0	3,6	1,4
2016	5,1	3,6	1,6
2017	5,3	3,6	1,6
2018	5,1	3,5	1,5
2019	4,9	3,4	1,5
2020	4,8	3,5	1,3

⁸ De mediane waarde is de middelste waarde na rangschikking op grootte. De helft van de waarden is dus kleiner dan de mediane waarde en de andere helft is groter dan de mediane waarde. Bij wijze van voorbeeld de getallen [3,1,14,5,8,7,11]. Zetten we deze op volgorde van grootte dan ontstaat [1,3,5,7,8,11,14]. De mediane (middelste) waarde is hier 7. De waarde waarvan de mediaan is bepaald is (per bedrijf) het gemiddelde van het aantal werknemers op 1 juli en op 31 december van het jaar voorafgaand aan het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd dan wel het overlijden van de ondernemer. Dit is in overeenstemming met de criteria die zijn opgenomen in de compensatieregeling.

4.1.4 Beëindiging van bedrijven

Tabellen 7 en 8 tonen in de jaren na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd respectievelijk na het overlijden het aantal bedrijven dat werd beëindigd. We kijken bij wijze van voorbeeld naar de ondernemingen met één of meer ondernemers die in 2015 de pensioengerechtigde leeftijd bereikten (tabel 7). Vijf jaar later is iets minder dan een derde van deze ondernemingen beëindigd. Kijken we naar ondernemingen met één of meer ondernemers die in 2015 overleden (tabel 8) dan zien we eveneens dat iets minder dan een derde van deze ondernemingen is beëindigd.

Tabel 7. Ondernemingen met één of meer ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten: aantal bedrijven dat werd beëindigd in de jaren na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd

jaar bereiken pensioengerechtigde leeftijd	totaal	jaar beëindiging bedrijf						totaal beëindigd t/m 2020
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	
2015	3991	124	255	225	237	226	187	1254
2016	4309	.	67	242	304	271	219	1103
2017	4631	.	.	73	257	312	297	939
2018	3815	.	.	.	104	233	197	534
2019	3789	.	.	.	.	111	254	365
2020	3903	.	.	.	.	.	102	102

Tabel 8. Ondernemingen met één of meer ondernemers die overleden: aantal bedrijven dat werd beëindigd in de jaren na het overlijden

jaar overlijden	totaal	jaar beëindiging bedrijf						totaal beëindigd t/m 2020
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	
2015	333	32	34	19	8	7	7	107
2016	380	.	33	37	17	13	16	116
2017	371	.	.	29	29	30	19	107
2018	362	.	.	.	36	28	13	77
2019	232	.	.	.	.	24	38	62
2020	233	.	.	.	.	.	26	26

4.2 Transitievergoedingen en vermogen

4.2.1 Te betalen transitievergoedingen

Tabellen 9 en 10 tonen het mediane te betalen bedrag aan transitievergoedingen⁹ dat had moeten worden betaald indien de onderneming de werknemers had ontslagen nadat één of meerdere ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereikten dan wel overleden. Voor de helft van de ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten lag het bedrag grofweg onder de 5.500 euro¹⁰. Voor de helft van de nabestaanden van de overleden ondernemers geldt dat dit bedrag grofweg onder de 4.500 euro lag¹⁰. In figuren 1 en 2 op de volgende pagina is de verdeling weergegeven. Voor deze analyse werden de gegevens over de jaren 2015 t/m 2020 samengevoegd. De figuren hebben dus betrekking op alle ondernemers die behoorden tot een onderneming waarvan ergens in de periode 2015-2020 één of meer ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereikten dan wel overleden. Uit de figuren blijkt dat de verdeling zeer scheef is: in de meeste gevallen is het te betalen bedrag laag. In een beperkt aantal gevallen is het bedrag aanzienlijk. Omdat het lastig is om uit de figuren af te leiden hoeveel ondernemers een hoog dan wel laag bedrag betalen is dat verduidelijkt in tabellen 11 en 12.

Tabel 9. Ondernemingen met één of meer ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten: mediane totaal aan te betalen transitievergoedingen per ondernemer

jaar	mediaan bedrag transitievergoedingen
2015	4834
2016	5802
2017	6290
2018	5838
2019	5246
2020	5127

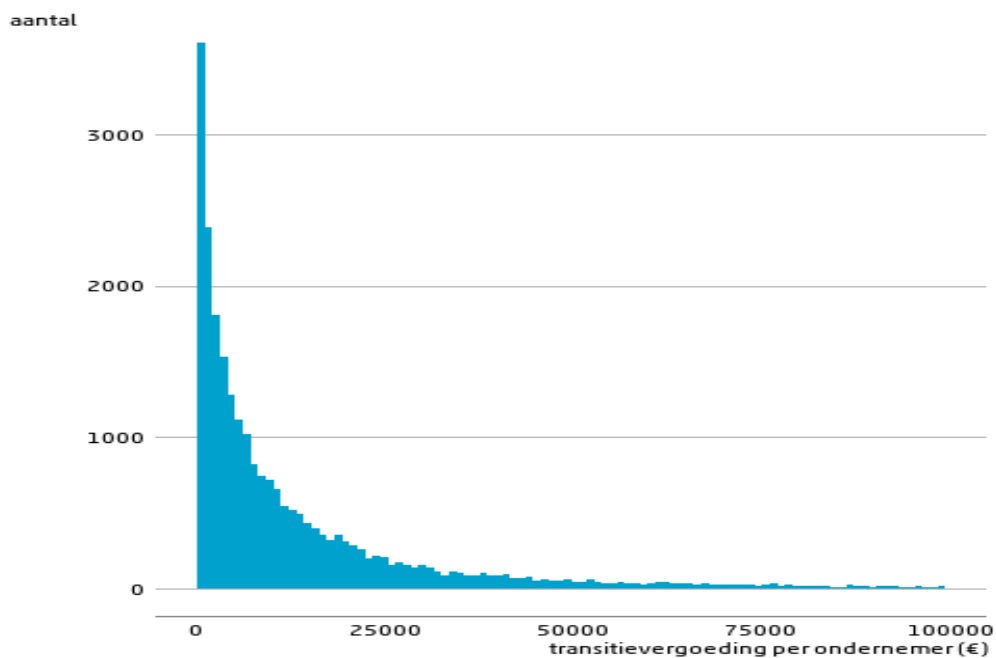
Tabel 10. Ondernemingen met één of meer ondernemers die overleden: mediane totaal aan te betalen transitievergoedingen per ondernemer

jaar	mediaan bedrag transitievergoedingen
2015	3723
2016	4549
2017	4480
2018	5011
2019	5514
2020	4524

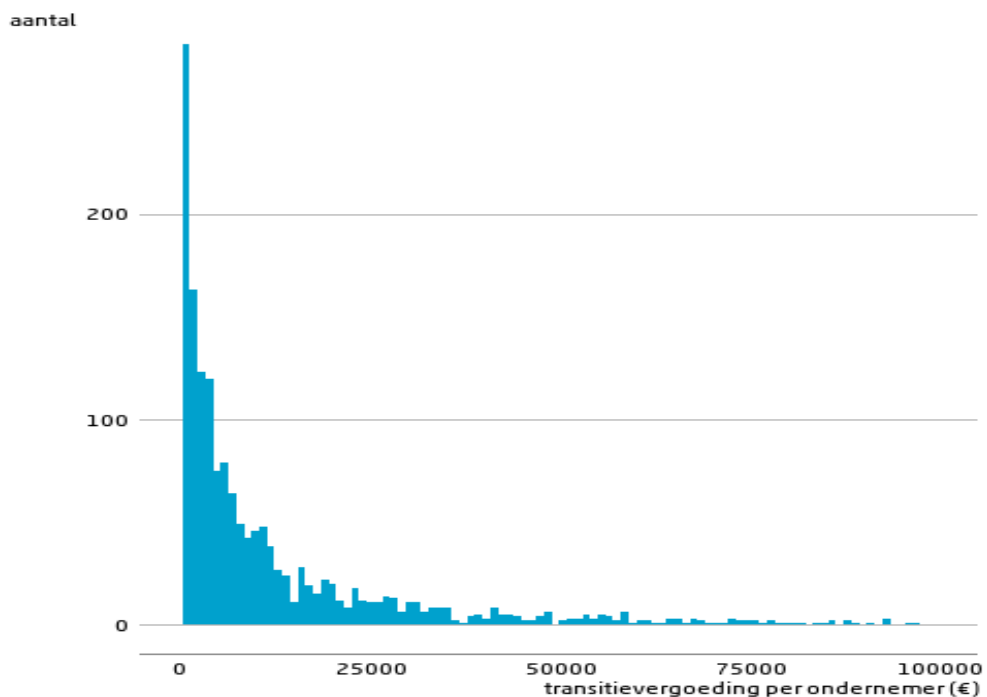
⁹ Dit betreft het bedrag per ondernemer. Wanneer sprake is van een onderneming met n ondernemers is het totaal aan te betalen transitievergoedingen door n gedeeld.

¹⁰ Gewogen gemiddelde waarbij de bedragen uit tabel 9 resp. 10 zijn gewogen met de totalen uit tabel 3 resp. 4.

Figuur 1. Verdeling transitievergoedingen te betalen door ondernemers van ondernemingen waarvan één of meer ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken in de periode 2015-2020

Figuur 2. Verdeling transitievergoedingen te betalen door ondernemers van ondernemingen waarvan één of meer ondernemers overleden in de periode 2015-2020

Tabel 11. Transitievergoedingen te betalen door ondernemers van ondernemingen waarvan één of meer ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereikten in de periode 2015-2020

bedrag transitievergoedingen	aantal ondernemers
0 tot 25.000 euro	23789
25.000 tot 50.000 euro	2589
Meer dan 50.000 euro	2105

Tabel 12. Transitievergoedingen te betalen door ondernemers van ondernemingen waarvan één of meer ondernemers overleden in de periode 2015-2020

bedrag transitievergoedingen	aantal ondernemers
0 tot 25.000 euro	1618
25.000 tot 50.000 euro	155
Meer dan 50.000 euro	144

4.2.2 Impact van de te betalen transitievergoedingen op het totale vermogen

In deze analyse werd de verhouding tussen de hoogte van te betalen transitievergoedingen en het totale vermogen van de ondernemer(-s) in beeld gebracht. Het gaat hier dus om de vraag hoe groot de impact van de te betalen transitievergoedingen op het vermogen was. Voor deze analyse werden de gegevens over de jaren 2015 t/m 2020 eveneens samengevoegd. Hieronder wordt beschreven hoe de impact werd bepaald.

In geval van een enkele ondernemer laat de impact zich als volgt uitdrukken:

$$I = \frac{T}{P+Z} \times 100$$

I: impact van de te betalen transitievergoedingen

T: totaal aan te betalen transitievergoedingen

P: privé vermogen van deze ondernemer

Z: zakelijk vermogen van de ondernemer

In geval van een bedrijf met n ondernemers laat de impact zich als volgt uitdrukken:

$$I = \frac{T}{\sum_1^n P_x + \sum_1^n Z_x} \times 100$$

I: impact van de te betalen transitievergoedingen

T: totaal aan te betalen transitievergoedingen

P_x: privé vermogen van ondernemer x

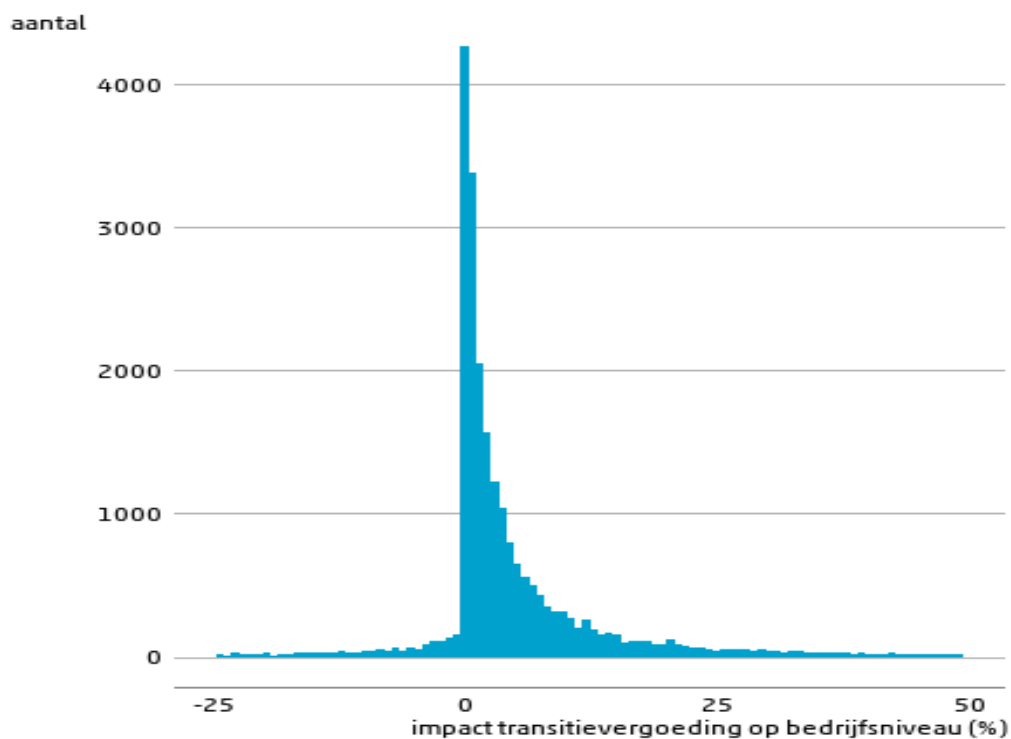
Z_x: zakelijk vermogen van ondernemer x

Wanneer $\sum_1^n Z_x$ ontbrak werd dit vervangen door het bedrijfskapitaal.

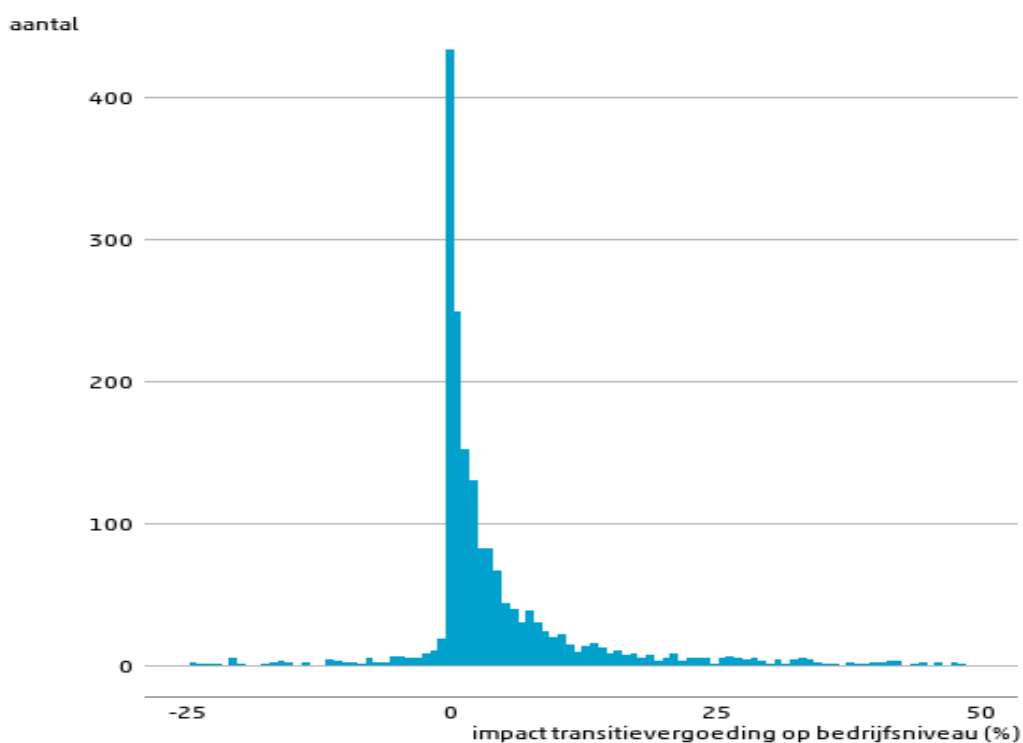
De impact wordt zodoende uitgedrukt als de verhouding tussen het totaal aan te betalen transitievergoedingen en het totaal aan privé en zakelijke vermogens van alle ondernemers.

Figuren 3 en 4 tonen de verdeling van de impact (I) voor respectievelijk ondernemingen waarvan één of meer ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereikten en voor ondernemingen waarvan één of meer ondernemers overleden. Deze figuren laten zien dat de impact van de te betalen transitievergoedingen in het leeuwendeel van de gevallen klein is. In het geval van ondernemingen waarvan één of meer ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereikten bedraagt de mediane waarde twee procent. Dat betekent dat in de helft van de gevallen het totaal aan te betalen transitievergoedingen minder dan twee procent van het totale vermogen uitmaakte. In het geval van ondernemingen waarvan één of meer ondernemers zijn overleden is de mediane waarde nog lager, namelijk anderhalf procent. In een klein deel van de gevallen bedraagt het totaal aan te betalen vergoedingen een aanzienlijk deel van het totale vermogen. Zo geldt voor 15 procent van de ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten dat de te betalen vergoeding meer dan de helft van het vermogen uitmaakt. Voor twee procent lag de impact tussen 50 en 100 procent. En voor 13 procent was het bedrag aan te betalen transitievergoedingen hoger dan het totale vermogen. In de meeste gevallen ging het dan om ondernemingen met een negatief vermogen (de staart links van 0 in figuur 3). Voor ondernemingen waarvan één of meer ondernemers overleden werden percentages van respectievelijk anderhalf procent en 12 procent (de staart links van 0 in figuur 4) waargenomen. Derhalve geldt in het geval van overleden ondernemers dat voor 13,5 procent van hen de te betalen vergoeding meer dan helft van het vermogen uitmaakte.

Figuur 3. Verdeling van de impact van te betalen transitievergoedingen op het vermogen voor ondernemingen waarvan één of meer ondernemers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken in de periode 2015-2020

Figuur 4. Verdeling van de impact van te betalen transitievergoedingen op het vermogen voor ondernemingen waarvan één of meer ondernemers overleden in de periode 2015-2020

4.2.3 Relatie tussen impact van de te betalen transitievergoedingen en de stopkans

In deze analyse is de relatie bepaald tussen de impact van de te betalen transitievergoedingen (zie paragraaf 4.2.2) en de kans dat de ondernemer diens bedrijf beëindigt. De veronderstelling die aan deze analyse ten grondslag lag is dat het beëindigen van een onderneming hoogdrempeliger is naarmate de impact van de te betalen transitievergoedingen op het vermogen groter is. De analyse toont dat er geen duidelijke relatie is tussen impact van de te betalen transitievergoeding en de kans op bedrijfsbeëindiging. Dit geldt zowel voor pensioengerechtigde ondernemers als nabestaanden van overleden ondernemers. In de hierna volgende alinea's wordt deze analyse toegelicht. De analyse had dus tot doel vast te stellen of het moeten betalen van transitievergoedingen ondernemers ervan weerhield hun onderneming te beëindigen.

De analyse werd separaat uitgevoerd voor:

- ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt.
- ondernemers die waren overleden.

Het al dan niet opheffen van de onderneming in de twee jaar volgend op het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd dan wel het overlijden was in deze analyse¹¹ de afhankelijke variabele waarbij beëindiging werd gecodeerd als '1' en voortzetting als '0'. Dat betekent dat een positieve coëfficiënt overeenkomt met een positieve relatie¹² tussen de verklarende variabele en de kans op bedrijfsbeëindiging en een negatieve coëfficiënt met een negatieve relatie¹¹ tussen de verklarende variabele en de kans op bedrijfsbeëindiging. In appendix 1 is wat tekst en uitleg opgenomen over de interpretatie van coëfficiënten. De volgende variabelen waren de verklarende variabelen:

- impact van de te betalen transitievergoedingen (zie paragraaf 4.2.2)
- aantal ondernemers¹³

De impact van de te betalen transitievergoedingen werd voor deze analyse als volgt gecategoriseerd:

Categorie 1: impact 0 - 6,25 procent van het vermogen

Categorie 2: impact 6,25 – 12,5 procent van het vermogen

Categorie 3: impact 12,5 - 25 procent van het vermogen

Categorie 4: impact 25 - 50 procent van het vermogen

Categorie 5: impact 50 - 100 procent van het vermogen

Categorie 6: transitievergoedingen meer dan het vermogen

Categorie 7: vermogen onbekend

De resultaten van deze analyse zijn samengevat in tabellen 13 en 14.

¹¹ Er is gebruik gemaakt van een logistische regressieanalyse. Met deze analyse kan het gegeven waarin men geïnteresseerd is slechts twee waarden aannemen. Dat gegeven wordt de afhankelijke variabele genoemd en de twee mogelijke waarden worden met '0' en '1' aangeduid. Voor de onderhavige analyse is het gegeven waarin we geïnteresseerd zijn (de afhankelijke variabele) het al dan niet beëindigen van het bedrijf. De logistische regressieanalyse brengt in beeld hoe de kans op het optreden van de twee waarden (0 of 1) afhangt van een aantal achtergrondkenmerken ('verklarende variabelen'). In deze analyse zijn die verklarende variabelen de impact van de te betalen transitievergoedingen en het aantal ondernemers.

¹² In geval van een positieve relatie gaat een toename van de verklarende variabele gepaard met een grotere kans op bedrijfsbeëindiging. In geval van een negatieve relatie gaat een toename van de verklarende variabele gepaard met een kleinere kans op bedrijfsbeëindiging.

¹³ Dit kenmerk werd in de analyse meegenomen omdat er veel bedrijven zijn met meerdere ondernemers (paragraaf 4.1.2). De invloed van de ondernemer die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt of overlijdt op de beslissing om het bedrijf al dan niet te beëindigen neemt bijgevolg af met toenemend aantal ondernemers. Zodoende werd het wenselijk geacht de invloed van de te betalen transitievergoedingen te onderscheiden van de invloed van de aanwezigheid van andere ondernemers.

Tabel 13. Resultaten met betrekking tot pensioengerechtigde ondernemers

	Coëfficiënt ¹⁴	Significantie ¹⁵
Intercept (één ondernemer, impact categorie 1)	-1.59	***
Impact categorie 2	0.00	
Impact categorie 3	0.03	
Impact categorie 4	-0.01	
Impact categorie 5	0.10	
Impact categorie 6	0.07	
Impact categorie 7	-0.48	***
twee ondernemers, leeftijdsverschil <= 10	0.10	*
twee ondernemers, leeftijdsverschil > 10	-0.47	***
drie of meer ondernemers	-1.00	***

Tabel 14. Resultaten met betrekking tot overleden ondernemers

	Coëfficiënt	Significantie
Intercept (één ondernemer, impact categorie 1)	0.44	***
Impact categorie 2	0.05	
Impact categorie 3	-0.01	
Impact categorie 4	0.09	
Impact categorie 5	-0.09	
Impact categorie 6	0.86	***
Impact categorie 7	-1.1	*
twee ondernemers, leeftijdsverschil <= 10	-1.6	***
twee ondernemers, leeftijdsverschil > 10	-2.1	***
drie of meer ondernemers	-3.0	***

In geval van pensioengerechtigde ondernemers is geen duidelijke relatie tussen de impact van de te betalen transitievergoedingen en de kans op bedrijfsbeëindiging zichtbaar (tabel 13). Ook bij de overleden ondernemers zien we geen duidelijke relatie (tabel 14). Er is een significant effect van impactgroep 6 (transitievergoedingen > vermogen) op de stopkans. De richting van dat effect is echter niet conform verwachting aangezien deze categorie gepaard gaat met een grotere kans op bedrijfsbeëindiging. De verwachting was dat een grotere impact van de te betalen transitievergoedingen gepaard zou gaan met een kleinere kans op bedrijfsbeëindiging. Wel is er een duidelijke relatie tussen het aantal ondernemers en de kans op bedrijfsbeëindiging, zowel in geval van de pensioengerechtigde ondernemers als bij de overleden ondernemers. En die relatie is conform verwachting. De stopkans blijkt af te nemen met een toenemend aantal ondernemers. Dat is logisch aangezien de beslissing om al dan niet te stoppen door alle ondernemers gezamenlijk wordt genomen. De invloed van de ondernemer die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt of overlijdt op de beslissing om het bedrijf al dan niet te beëindigen neemt bijgevolg af met toenemend aantal ondernemers. Het geval waarbij

¹⁴ De grootte van de coëfficiënt komt overeen met de grootte van het effect van een achtergrondvariabele (impact van de transitievergoedingen, aantal ondernemers) op de afhankelijke variabele (de kans dat het bedrijf wordt beëindigd). Een grote (positieve dan wel negatieve) coëfficiënt betekent dus een sterk effect van de achtergrondvariabele op de beëindigingskans. Zie ook appendix 1.

¹⁵ Als een resultaat statistisch significant is, betekent dit dat het onwaarschijnlijk is dat het alleen door toeval of willekeurige factoren kan worden verklaard. De kans is dan groot dat er een echt effect is in de populatie. De significantie is als volgt onderverdeeld: * net significant, ** significant, *** zeer significant.

sprake is van twee ondernemers met een beperkt (≤ 10) leeftijdsverschil (tabel 13) vormt een uitzondering. Wellicht is hier sprake van partners die gezamenlijk beslissen om al dan niet te stoppen.

Om de abstracte tabellen te verduidelijken, zijn enkele voorbeelden opgenomen waarbij gebruik werd gemaakt van de coëfficiënten om concrete kansen te bepalen.

Voorbeeld 1. Allereerst gaan we uit van het geval van een onderneming met één ondernemer die overleden is en van impact categorie 1. In dat geval is de kans dat de onderneming binnen twee jaar na overlijden van de ondernemer is beëindigd 61 procent. In het geval van drie of meer ondernemers (en verder dezelfde kenmerken) is die kans 7 procent. Dit voorbeeld illustreert de relatief grote invloed van het aantal ondernemers op het al dan niet beëindigen van de onderneming.

Voorbeeld 2. In dit voorbeeld gaan we uit van een onderneming met één ondernemer die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en van impact categorie 1. In dat geval is de kans dat de onderneming binnen twee jaar na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is beëindigd 17 procent. Verhogen we de impactcategorie van 1 naar 6 dan wordt de kans dat de onderneming binnen twee jaar na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is beëindigd 18 procent. Dit voorbeeld illustreert de relatief kleine invloed van de impactcategorie op het al dan niet beëindigen van de onderneming.

5. Discussie

Sinds de inwerkingtreding van de Wet en zekerheid per 1 juli 2015 hebben werknemers recht op een transitievergoeding bij ontslag. Dit geldt ook voor ontslag in geval van bedrijfsbeëindiging. Het in dit rapport beschreven onderzoek had tot doel de impact in beeld te brengen van het moeten betalen van transitievergoedingen in geval een ondernemer / de erfgenamen een bedrijf wil(-len) beëindigen nadat de ondernemer de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt of is overleden. Het onderzoek had betrekking op de periode vóór inwerkingtreding van de compensatieregeling. De financiële impact werd in kaart gebracht door te kijken naar de hoogte van te betalen transitievergoedingen en deze vervolgens te relateren aan het totale vermogen (privé plus zakelijk) van de ondernemer. De gedragsmatige impact werd in beeld gebracht door vast te stellen in hoeverre de hoogte van de te betalen transitievergoeding invloed had op de beslissing om het bedrijf al dan niet op te heffen na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd dan wel het overlijden.

Het onderzoek laat zien dat het bedrag aan te betalen transitievergoedingen in de meeste gevallen klein is, zowel in absolute zin (uitgedrukt in euro's) als in relatieve zin (uitgedrukt als fractie van het totale vermogen van de ondernemer). Er werd geen noemenswaardig effect waargenomen van de te betalen transitievergoedingen op de beslissing van ondernemers om de onderneming al dan niet te beëindigen. Voor de laatste waarneming kunnen twee, eventueel complementaire, verklaringen worden aangedragen. Allereerst kan meespelen dat, zoals geconstateerd aan de hand van dit onderzoek, het bedrag aan te betalen transitievergoedingen voor het leeuwendeel van de ondernemers relatief laag is. Als het te betalen bedrag aan transitievergoeding laag is, ligt het voor de hand dat andere factoren van groter belang zijn bij de besluitvorming. Uit de analyses is naar voren gekomen dat het aantal ondernemers wel een aanzienlijke invloed heeft op de beëindigingskans. Daarnaast kan men denken aan de motivatie van de ondernemer en diens eventuele partner om door te gaan en aan diens fysieke gesteldheid. In aanvulling daarop kan het zo zijn dat de ondernemer al lang van tevoren heeft besloten te willen pensioneren en in het verlengde van die beslissing het personeelsbestand heeft laten slinken om de te betalen transitievergoedingen te minimaliseren¹⁶.

De bevindingen laten zien dat de hoogte van de te betalen transitievergoedingen in de periode vóór inwerkingtreding van de compensatieregeling in de meeste gevallen geen grote financiële en gedragsmatige impact had op ondernemers of hun erfgenamen in geval van pensionering dan wel overlijden van de ondernemer. Dit neemt uiteraard niet weg dat sprake is van gevallen waar de te betalen transitievergoedingen wel degelijk een grote financiële impact hebben op de ondernemer dan wel de erfgenamen. Het onderzoek laat zien dat het te betalen bedrag aan transitievergoedingen voor ondernemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten in 15 procent van de gevallen meer dan de helft van het vermogen uitmaakt. In het geval van overleden ondernemers ging het om 13,5 procent. Daar moet wel de kanttekening bij worden geplaatst dat hier ook gevallen bij zullen zitten waarvoor geldt dat de impact in absolute zin niet groot is. Namelijk wanneer het te betalen bedrag aan transitievergoedingen laag is en het vermogen eveneens laag is. Stel bij wijze van voorbeeld dat het te betalen bedrag aan transitievergoedingen 1000 euro was en het vermogen 1500 euro. Dan maakt het bedrag aan transitievergoedingen 67 procent van het vermogen uit.

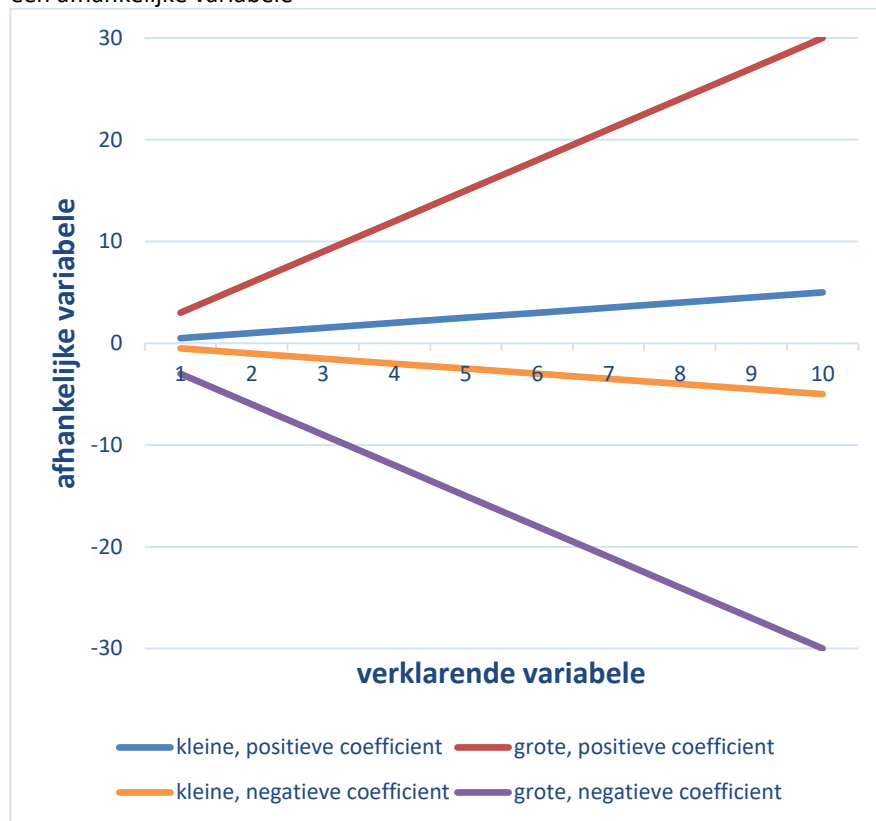
De observatie dat de te betalen transitievergoedingen in de meeste gevallen geen grote financiële impact hebben op het vermogen van ondernemers is in lijn met de waarneming dat het aantal ondernemers dat sinds de invoering van de compensatieregeling een beroep op deze regeling heeft gedaan beperkt is. In 2021 en 2022 zijn respectievelijk 158 en 227 aanvragen die zijn ingediend in verband met pensionering toegewezen en zijn respectievelijk 16 en 15 aanvragen die zijn ingediend in verband met overlijden toegewezen.

¹⁶ Bedrijfsbeëindiging door pensionering, CBS-nota, 1 februari 2018, L. Custers, L. Hoekema, J. van Rooijen.

6. Appendix 1: interpretatie coëfficiënten

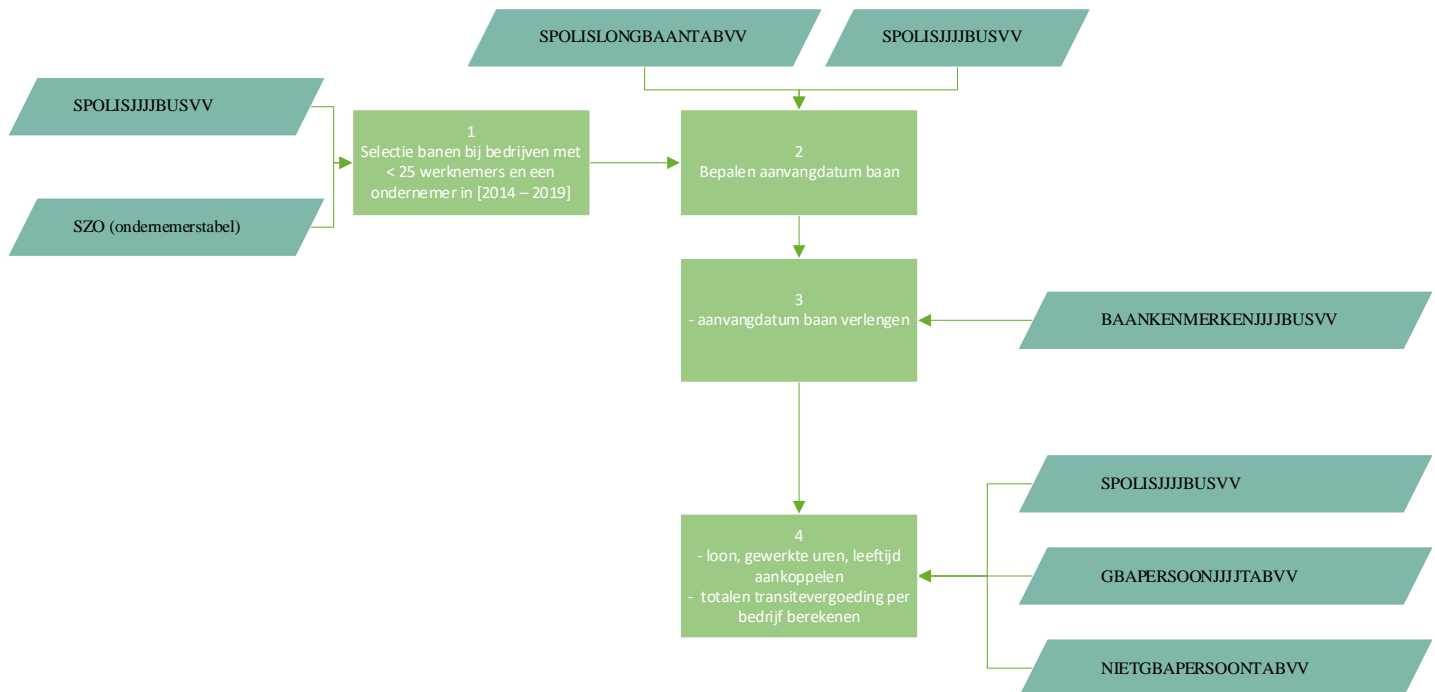
Zie ook hieronder figuur 5. In geval van een positieve coëfficiënt gaat een toename van de verklarende variabele gepaard met een toename van de afhankelijke variabele. In geval van een negatieve coëfficiënt gaat een toename van de verklarende variabele gepaard met een afname van de afhankelijke variabele. De grootte (in absolute zin) van de coëfficiënt komt overeen met de grootte van het effect van een verklarende variabele op de afhankelijke variabele. Een grote (positieve dan wel negatieve) coëfficiënt betekent dus een sterk effect van de verklarende op de afhankelijke variabele.

Figuur 5. Voorbeelden van verschillende soorten relaties tussen een verklarende variabele en een afhankelijke variabele

7. Appendix 2: berekenen transitievergoedingen

Flowdiagram berekenen transitievergoedingen

7.1 Deelproces 1: selecteren banen behorend bij bedrijven die minder dan 25 werknemers in dienst hadden en waarvan een ondernemer bekend was

Input zijn het bestand SPOLISJJBUSVV (populatie: alle banen in NL) en de ondernemerstabel (populatie: alle ondernemers in NL) uit de SZO (Satelliet Zelfstandige ondernemingen). Uit de SPOLISJJBUSVV worden per jaar alle banen geselecteerd die behoren bij bedrijven die in de tweede helft van dat jaar gemiddeld minder dan 25 werknemers in dienst hadden:

- Het bedrijf moet op 1 juli JJJJ en op 31 december JJJJ in de SPOLISJJBUSVV vertegenwoordigd zijn (dus op die momenten meer dan 1 werknemer in dienst hebben)
- Het gemiddeld aantal werknemers in de tweede helft van JJJJ wordt bepaald als (aantal werknemers op 1 juli + aantal werknemers op 31 december) / 2

Bovendien werden bedrijven (BEIDs) die in de periode 2014 t/m 2019¹⁷ niet voorkwamen in de ondernemerstabel geëxcludeerd. Er moet dus op enig moment in de periode 2014 t/m 2019 een ondernemer met het bedrijf geassocieerd zijn geweest.

¹⁷ Er wordt uitgegaan van bedrijven in de periode 2014 t/m 2019 die in de tweede helft van het jaar minder dan 25 werknemers in dienst hadden. Vervolgens wordt het al dan niet beëindigen van het bedrijf in de periode 2015 t/m 2020 in beeld gebracht. Dit ligt in het verlengde van de compensatieregeling waarin het volgende te lezen is: "De compensatie vanwege pensionering dan wel de compensatie vanwege overlijden wordt verstrekt, indien de werkgever gemiddeld minder dan 25 werknemers in dienst had in de tweede helft van het kalenderjaar, voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het verzoek om de toestemming respectievelijk de ontbinding, bedoeld in artikel 2, is ingediend."

7.2 Deelproces 2: bepalen aanvangsdatum banen

Input zijn de bestanden uit deelproces 1, het bestand SPOLISLONGBAANTABVV en het bestand SPOLISJJJBUSVV. De baanidentificatie in de SPOLISJJJBUSVV (IKVID) kan om verschillende redenen wijzigen, waardoor het lijkt alsof de baan wordt beëindigd en er een nieuwe baan start, terwijl deze in werkelijkheid gewoon doorloopt. Eén van de belangrijkste redenen waarom een nieuwe baan wordt opgevoerd, is de verandering van de administratieve eenheid (loonheffingnummer), terwijl dezelfde baan bij de oude administratieve eenheid gewoon doorloopt in de nieuwe administratieve eenheid. Het bestand SPOLISLONGBAANTABVV bevat de koppeling van opeenvolgende banen van werknemers met een verschillende IKVID in de SPOLISJJJBUSVV van 2010 en later, waarbij het om dezelfde baan gaat. De variabele SLBAANID verbindt deze banen met elkaar. Door de banen te verbinden wordt de oorspronkelijke aanvangsdatum van de baan bepaald.

7.3 Deelproces 3: verlengen aanvangsdatum banen

Voor de berekening van de transitievergoeding moet bekend zijn hoe lang de baan heeft bestaan. Zodoende is de aanvangsdatum van de baan nodig. In deelproces 2 is de aanvangsdatum van de banen aan de selecties toegevoegd. Daarvoor is gebruik gemaakt van de bestanden SPOLISLONGBAANTABVV en SPOLISJJJBUSVV. Deze bestanden zijn (primair) gebaseerd op gegevens uit de Polisadministratie van het UWV. Omdat de Polisadministratie op 1-1-2006 is gestart zijn aanvangsdatums van banen van vóór 1-1-2006 niet aanwezig. Van een baan die in werkelijkheid bijvoorbeeld is gestart op 1-1-2001 staat de aanvangsdatum op 1-1-2006. De laagste waarde voor de variabele DATUMAANVANG_LBAAN (aanvangsdatum baan) in de bestanden uit deelproces 2 is dus 1-1-2006.

In deelproces 3 is voor zoveel mogelijk banen die vóór 1-1-2006 zijn gestart geprobeerd om toch de juiste aanvangsdatum te bepalen. Dat wordt gedaan aan de hand van het bestand BAANKENMERKENJJJBUSVV. Dit bestand is niet alleen gebaseerd op de Polisadministratie maar ook op voorlopers daarvan: de Verzekerden Administratie (VZA) van het UWV en de FiBase van de Belastingdienst. Zodoende bevat dit bestand ook aanvangsdatums van vóór 1-1-2006. Het bestand BAANKENMERKENJJJBUSVV wordt echter sinds verslagjaar 2016 niet meer gemaakt. BAANKENMERKEN2016BUSV1.ASC is dus de laatste versie die gemaakt is. Ook was het proces waarmee baanidentificaties longitudinaal consistent werden gemaakt van mindere kwaliteit dan het proces dat ten grondslag ligt aan SPOLISLONGBAANTABVV. De uiteindelijke aanvangsdatum van de baan (zoals in dit deelproces 3 bepaald) is dus afgeleid zoals in onderstaand schema weergegeven.

Toegepaste beslisregels

JAAR berekening transitievergoeding	beslisregel
2014	Als DATUMAANVANG_LBAAN = 1-1-2006 en DATUMAANVANGBAANID (BAANKENMERKENJJJBUSVV) <1-1-2006 dan: DATUMAANVANGBAANID (uit BAANKENMERKEN2014BUSV2.ASC) prevaleert. Anders: DATUMAANVANG_LBAAN prevaleert.
2015	Als DATUMAANVANG_LBAAN = 1-1-2006 en DATUMAANVANGBAANID (BAANKENMERKENJJJBUSVV) <1-1-2006 dan: DATUMAANVANGBAANID (uit BAANKENMERKEN2015BUSV2.ASC) prevaleert. Anders: DATUMAANVANG_LBAAN prevaleert.
2016 en verder	Als DATUMAANVANG_LBAAN = 1-1-2006 en DATUMAANVANGBAANID (BAANKENMERKENJJJBUSVV) <1-1-2006 dan: DATUMAANVANGBAANID (uit BAANKENMERKEN2016BUSV1.ASC) prevaleert. Anders: DATUMAANVANG_LBAAN prevaleert.

7.4 Deelproces 4: berekenen transitievergoeding

Banen van de volgende types werknemers werden nog uit de selectie verwijderd voordat de transitievergoeding werd berekend:

- Werknemers die op 31-12-JJJ nog geen 18 jaar waren en gemiddeld ten hoogste 12 uur per week (o.b.v. variabele SBASISUREN uit de SPOLISJJJBUSVV) werkten.
- Werknemers die op 31-12-JJJ de AOW-gerechtigde leeftijd hadden gepasseerd

De gehanteerde (maand-)loonvariabele voor de berekening van de transitievergoedingen was de variabele SBASISLOON uit de SPOLISJJJBUSVV vermenigvuldigd met de factor 1,12 (i.v.m. vakantieloon en eindejaarsuitkering). De transitievergoeding werd als volgt berekend: voor elk gehele dienstjaar: 1/3 maandsalaris. Voor delen van jaren naar rato. Transitievergoedingen werden gemaximeerd op 86.000 euro met de volgende uitzondering: wanneer een werknemer een jaarsalaris had van > 86.000 euro, dan werd de maximale transitievergoeding gelijkgesteld aan een jaarsalaris.

Bovenstaande is overeenkomstig de berekenmethode transitievergoedingen zoals geldend met ingang van 1 januari 2020.